

Bestuursdienst

Afdeling **Strategie en Ontwikkeling**
Onderwerp **COT-onderzoek Veiligheidsanalyse binnenstad**

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad van de
gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijg
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 78 05 Bijlage(n)

Ons kenmerk **BD 10.2250365**

E-mailadres
bestuursdienst@bsd.groningen.n

Datum **2 8 OKT 2010** Uw brief van

Uw kenmerk

Website
www.groningen.nl

Geachte mevrouw/heer,

Mijn voorganger, de heer Wallage, heeft samen met de politie opdracht gegeven aan het onderzoeksbureau COT instituut voor veiligheids- en crisismanagement, om een strategische veiligheidsanalyse te verrichten van uitgaansgeweld in de Groningse binnenstad. Uitgaansgeweld legt een permanente druk op de veiligheidsorganisatie. Namens de lokale driehoek kan ik u laten weten dat wij ervoor willen zorgen dat de objectieve en subjectieve veiligheid op een acceptabel niveau komt te liggen en blijft liggen. De veiligheidsanalyse moet de gemeente, de politie, de horeca en andere betrokkenen helpen met (verder) vormgeven van beleid en de concrete maatregelen. Zo zorgen wij ervoor dat de stad Groningen een mooie en veilige uitgaansstad blijft.

Hoe is het gesteld met de veiligheid in het uitgaansgebied?
Welke maatregelen helpen? Welke maatregelen verdienen bijstelling en welke maatregelen kunnen nog meer worden genomen? Deze vragen vormden de basis van het onderzoek.

Het COT heeft politiecijfers en rapportages geanalyseerd, interviews afgenomen bij het uitgaanspubliek, het bestaande beleid geïnventariseerd en de visie van betrokkenen op het beleid en hun ervaringen met het beleid in kaart gebracht. Daarnaast heeft het COT de situatie in Groningen vergeleken met de veiligheidsanalyse die zij eerder hebben verricht in Amsterdam.

In december 2009 heeft het COT een eindrapport uitgebracht. In de lokale driehoek is een regiegroep aangewezen die er voor verantwoordelijk is dat het rapport met alle relevante partners besproken is en er op toeziet dat politie, OM en de gemeente, elk voor zover het hun verantwoordelijkheid betreft, met de voorgestelde maatregelen aan de slag gaan.

Middels deze brief wil ik u op de hoogte brengen van de hoofdconclusies en aanbevelingen van het COT. Daarnaast wil ik u ons standpunt over de aanbevelingen kenbaar maken en aangeven hoe wij met een aantal maatregelen aan slag gaan.

Conclusies

Hoofdconclusie

Groningen heeft veel werk gemaakt van veilig uitgaan. Er gaat veel goed en veel maatregelen van het horecabeleid zijn gerealiseerd. De betrokkenen zijn goed te spreken over de effecten van de (gerealiseerde) maatregelen. Vooral het verbod op vechten, het lokaalverbod en het real time uitkijken van de camerabeelden zijn echt Groningse vondsten. Dat het goed gaat, maar altijd beter kan, was het vertrekpunt van dit onderzoek en dat is ook het beeld dat is ontstaan tijdens het onderzoek. Er zijn goede afspraken tussen de veiligheidspartners, de horeca is betrokken en er zijn afgelopen jaren concrete maatregelen genomen als cameratoezicht, gebiedsverboden, deurbeleid en er is een alcoholbeleid. Verder wordt er werk gemaakt van kleine ergernissen als wildplassen en rommel op straat. Desondanks is er, op grond van dit onderzoek, nog ruimte voor aanpassing en versteviging van het beleid.

Uitgaansgeweld in Groningen

In de binnenstad werd in 2008 door de politie ongeveer vier procent meer geweld geregistreerd dan in 2005. In de stad Groningen laat het geweld een lichte daling zien. In het uitgaansgebied, om precies te zijn in het cameragebied, is geweld gestegen met 12 procent.

Het meeste geweld vindt plaats in de nacht van zaterdag op zondag, gevolgd door de (studenten)stapavond van donderdag op vrijdag. Bijna al het geweld betreft vechtpartijen 'met de blote vuist'. In geval van steekwapengebruik wordt geregeld glas van flessen of drinkglazen gebruikt.

Daders uitgaansgeweld

Uitgaansgeweld in Groningen is een delict van jonge mannen. Slechts 8,5 % van de verdachten was een vrouw. Ongeveer 63% van de verdachten waren personen onder 25 jaar. Meer dan de helft van de verdachten woont in de stad Groningen. Verdachten en slachtoffers blijken vaak geen bekenden van elkaar te zijn. Van de verdachten heeft 35% al meerdere antecedenten.

Slachtoffers uitgaansgeweld

Ook onder de slachtoffers zijn relatief veel jongemannen (onder de 25 jaar). Bijna 83% van alle slachtoffers is man. Het aantal vrouwelijke slachtoffers is twee maal zo groot als het aantal vrouwelijke daders. Meer dan tweederde van de slachtoffers woont in Groningen. Verder heeft ruim een kwart van de slachtoffers zelf ook geweldsantecedenten.

Aanbevelingen

Door het COT is een aantal aanbevelingen gedaan om de veiligheid in de binnenstad verder te verbeteren. Volgens het COT zijn in Groningen de belangrijkste maatregelen wel gerealiseerd, hoewel op sommige punten nog verbetering en versteviging mogelijk is. Het COT komt met de volgende aanbevelingen:

Toezicht op stapavonden

Het uitbreiden van toezicht op stapavonden. Het aantal voetposten zou gedurende de nacht moeten meegroeien met de situatie. Daarnaast zouden ook andere (gemeentelijke) toezichthouders ingezet kunnen worden. Ook de horeca heeft een verantwoordelijkheid als het gaat om toezicht. Bijv. door het inzetten van portiers. *Reactie: Over het meegroeien van de voetposten ben ik in gesprek met de districtchef. Er wordt gewerkt aan het meegroeien van de sterkte van de voetposten na de piek tussen 04:00 en 06:00 uur waarin het meeste geweld plaatsvindt. Dit zal echter consequenties hebben voor de inzet tijdens andere tijdstippen en in andere delen van de stad. Hierin zullen keuzes gemaakt moeten worden.*

Gebiedsontzeggingen

Gebiedsontzeggingen moeten gecontinueerd worden, tevens moet er geprobeerd worden meer horecagelegenheden te laten aansluiten bij collectieve lokaalverboden.

Reactie: De gebiedsontzeggingen worden zeker gecontinueerd. De Koninklijke Horeca Nederland is in contact gebracht met een bedrijf dat ook de collectieve winkelverboden regelt. Ik moedig de horeca dan ook aan de lokaalverboden collectief te regelen.

Alcohol

Verbod op alcohol in openbare ruimte continueren en voorlichting geven over alcoholmatiging. Verslavingszorg en de GGD moeten beter betrokken worden bij de aanpak van alcohol- en drugsproblematiek. De VWA zou meer capaciteit moeten inzetten bij de handhaving van leeftijdsgrenzen.

Reactie: De raad is begin dit jaar geïnformeerd over de voortgang van de Aanpak overmatig alcohol gebruik jongeren 2008-2011. Hierin wordt al veel aandacht besteed aan voorlichting GGD en VNN zijn al nadrukkelijk betrokken bij de aanpak. De handhaving van de leeftijdsgrenzen komt door de nieuwe horecawetgeving bij de gemeente te liggen.

We kunnen dan meer prioriteit gaan geven aan de handhaving van de leeftijdsgrenzen. Wij hebben hierover geregeld contact gehad met de VWA. De VWA bepaalt echter zelf prioriteiten.

Wapenkluis/ detectiepoort

Alle grotere horecaondernemingen zouden een wapenkluis/ detectiepoort moeten hebben. Het zou overwogen kunnen worden door middel van vergunningsvoorschriften deze maatregelen af te dwingen. *Reactie: Veel ondernemingen hebben een wapenkluis. Voor grote ondernemingen is een veiligheidsplan verplicht, hierin moet worden aangegeven hoe een horecaonderneming met wapenvondsten omgaat. Langs deze weg kan een wapenkluis verplicht worden gesteld. We gaan na of een dergelijke kluis ook in andere situaties verplicht gesteld kan worden.*

Uit het onderzoek blijkt ook dat het meest gebruikte wapen glas is. De wapenkluisen zijn gratis af te halen. We hebben aan de KHN verzocht het gebruik van wapenkluisen aan te moedigen. Het plaatsen van detectiepoorten kan de steekincidenten waarbij glas wordt gebruikt niet voorkomen. Wij zijn in overleg met de politie en KHN om de horecaondernemers te stimuleren over te gaan op glazen van polycarbonaat.

Fietsen

De gemeente en de politie zouden meer aandacht moeten geven aan de bestrijding van overlast door fietsen. Een verbod op het plaatsen van fietsen in combinatie met handhaving en (extra) stallinggelegenheid moet overwogen worden. *Reactie: Een uitbreiding van het verbod op plaatsen van fietsen is zeker een optie. Dit zal ook gehandhaafd moeten worden. Dit betekent dat veel fietsen afgevoerd zullen worden. Voor het uitgaanspubliek zal dit met name in het begin erg wennen zijn. Voorwaarde voor deze maatregel is dat er voldoende alternatieve stallingsruimte, met name tijdens de nachtelijke uren, beschikbaar is. Rond de Poelestraat en Grote Markt (Oostzijde) is de behoefte voor een nachtstalling groot. Er wordt gewerkt aan dit probleem. In 2014 moet het Gronings Forum haar deuren, als bewaakte fietsenstalling met een capaciteit van 1700 stallingplaatsen, openen. Het college heeft echter een bedrag van 50.000 euro begroot voor het realiseren van een fietsenstalling in een leegstaand pand aan de Peperstraat. De komende vier jaar heeft deze locatie dan plek voor circa 200 gestalde fietsen.*

Panel deurbeleid

In haar aanbeveling geeft het COT aan dat overwogen kan worden om lidmaatschap van het Panel Deurbeleid te verplichten en te koppelen aan de exploitatievergunning. Verder zou volgens het COT uit de klachtenregistratie naar voren komen dat de meeste klachten gericht zijn tegen uitgaansgelegenheden die niet zijn aangesloten bij het panel.

Tot slot beveelt het COT aan om het panel deurbeleid nog eens goed onder de aandacht te brengen van het uitgaanspubliek. *Reactie: Wij voelen weinig voor het verplicht stellen van het lidmaatschap aan het panel deurbeleid en/of een koppeling aan de exploitatievergunning. In Groningen hebben - zowel in*

absolute als in relatieve zin - veel horecagelegenheden (43) zich bij het panel aangesloten. Ter vergelijking: Uit een evaluatie van het panel deurbeleid horeca Amsterdam (november 2007) bleek dat in Amsterdam slechts 11 horecagelegenheden aansluiting hadden gezocht bij het panel. Bovendien vinden wij dat verplicht stellen van lidmaatschap in de vergunning niet passen in het dereguleringsprincipe. Ter nuancering merken wij verder op dat klachten over horecabedrijven die niet zijn aangemeld bij het panel wel degelijk in behandeling zijn genomen. De vaststelling van het COT dat de meeste klachten zijn gericht tegen horecagelegenheden die niet zijn aangesloten is feitelijk onjuist. Van de 33 klachten die in november 2009 waren ingediend waren er slechts 2 gericht tegen een niet-aangesloten horecagelegenheid. Zoals hiervoor al is opgemerkt zijn ook die klachten in behandeling genomen.

Daarnaast merken wij over dit punt op dat sommige - met name de wat kleinere - horecabedrijven niet werken met portiers en geen problemen kennen met deurbeleid waardoor volgens hen nut en noodzaak ontbreekt om deel te nemen aan het panel. Overigens blijven wij horecaondernemers - via de gemeentelijke toezichthouders en de horecacontactfunctionarissen van de politie - actief benaderen om, voorzover dat nog niet het geval is, aan het panel deel te nemen.

Verbod op vechten

Het verbod op vechten op straat moet gecontinueerd worden. Veel daders komen uit de stad Groningen. Het verdient aanbeveling om hen uit de anonimiteit te halen en te houden. Buurtagenten zouden deze mensen persoonlijk kunnen aanspreken. *Reactie: het verbod op vechten zal zeker in de APVG blijven staan. In het binnenstadsoverleg tussen de politie en de gemeente worden de mogelijkheden onderzocht om bepaalde daders uit de anonimiteit te halen. Hierbij zal ook rekening worden gehouden met het feit dat daders ook vaak slachtoffers zijn bij andere geweldsincidenten (en vice versa).*

Gebiedsmanager

Er dient een toegankelijke gebiedsmanager te komen als praktisch aanspreekpunt voor horecaondernemers in het uitgaansgebied. *Reactie: In Groningen kennen wij het bedrijvenloket. Dit loket is ook horecaondernemers. De horecaondernemers kunnen bij ook voor hele praktische zaken bij het bedrijvenloket terecht. Er is regelmatig overleg met horecaondernemers via het Stratenoverleg. De politie heeft daarnaast voor de binnenstad twee horeca-contactfunctionarissen die zich vooral richten op de drukke uitgaansgebieden en veel contacten hebben met ondernemers. Tevens vervullen onze gemeentelijke handhavers c.q. toezichthouders een grote taak met betrekking tot het onderhouden van de contacten met de*

ondernemers, het oplossen problemen, etc. Indien nodig worden horecaondernemers doorverwezen naar het bedrijvenloket. We zullen hier nog meer ruchtbaarheid aan geven.

Registratie

Om goed zicht te hebben en te houden op geweld tegen de politie, de invloed van alcohol en drugs en op de profielen van de betrokkenen (slachtoffers en daders) dient de politie haar registratiediscipline aan te pakken. *Naar aanleiding van het COT rapport is er binnen de politie nu meer aandacht voor de genoemde registratie. Bij de politie wordt hier nu sterker intern op gestuurd.*

Discussiepunten

Het COT heeft de opdracht gekregen specifiek te kijken naar een aantal discussiepunten, dat steeds weer terug komt als het gaat om het tegen gaan van geweld in de binnenstad.

De volgende discussiepunten heeft het COT bij de advisering betrokken:

- Een extra politiepost tijdens stapavonden op de Grote Markt
- Uitbreiding van cameratoezicht
- Het afschaffen van de vrije sluitingstijden

Het COT komt tot de conclusie dat extra mobiele voetposten te verkiezen zijn boven een extra statische politiepost op de Grote Markt tijdens stapavonden. Het politiebureau aan de Rademarkt is in principe dichtbij genoeg. *Reactie: wij onderschrijven dit standpunt. En wij onderzoeken mogelijkheden om een EHBO-post in uitgaansgebied te realiseren voor de gevallen waar een ambulance niet voor komt in combinatie met een koffieplek voor agenten.*

Uitbreiding van cameratoezicht levert niet de gewenste effecten op. Het uitbreiden van het cameratoezicht leidt niet tot een objectieve daling van het aantal incidenten of tot een stijging van de veiligheidsgevoelens van burgers. De baten van de uitbreiding verhouden zich niet tot de kosten. *Reactie: dit laat onverlet dat wij het huidige cameratoezicht de komende jaren zullen handhaven. Dit uitgangspunt staat ook in het collegeprogramma. Wij onderzoeken de mogelijkheden en de wenselijkheid van het uitbreiden van cameratoezicht op de blinde vlekken: Waagplein, Engelenpoort.*

Volgens het COT zou er gekeken kunnen worden naar de vrije sluitingstijden. De (vrije) sluitingstijden zijn geen oorzaak van uitgaansgeweld, wel zijn zij bepalend voor de concentratie van uitgaansgeweld in de tijd. *Reactie: wij zullen niet tornen aan de vrije sluitingstijden. Er is geen direct verband tussen de sluitingstijden en geweldsincidenten. Het invoeren van een sluitingstijd zorgt er voor dat alle mensen tegelijkertijd op straat komen waardoor er juist incidenten ontstaan.*

Tot slot

Indien u graag het gehele COT-rapport wilt lezen dan kunt u een exemplaar opvragen bij de griffie.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J.P. Rehwinkel'. The signature is fluid and cursive, with a large initial 'J' and 'P'.

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel,
burgemeester van Groningen.